

Betrokkenheid, Communicatie en Lichter Besturen

Beleidsplan 2023-2027
12 juli 2023

Introductie

Een grote groep gemeenteleden heeft in 2022 nagedacht over de toekomst van de kerk in Oostvoorne. O.l.v Marloes Meijer zijn zij aan de slag gegaan en is duidelijk geworden dat de inzet de komende jaren moeten liggen op het vergroten van de onderlinge betrokkenheid, de communicatie met jong en oud versterken in deze sterk veranderende en digitaliserende samenleving en op lichter besturen. Betrokkenheid, communicatie en lichter besturen zijn daarom verwerkt in dit beleidsplan. Een nieuwe ontwikkeling in de regio is de gemeentelijke herindeling en de vorming van de gemeente Voorne aan Zee. Voor de PGO biedt dit kansen als ze aansluiting kunnen vinden bij de protestantse gemeentes in Brielle, Rockanje en Tinte.

De Kern

Bij alle drie de genoemde thema's gaat het over de inhoud, de kern van ons gemeente zijn: wat geloven we, waartoe zijn we kerk? Wanneer de gemeente en de kerkenraad daar een antwoord op vinden, zullen alle drie de thema's meer invulling en een betere onderlinge samenhang en uitvoering krijgen. Betrokkenheid wordt groter wanneer een organisatie en individu normen en waarden delen. Communicatie kan eenduidiger en gericht wanneer er een kern is waar het om draait. Zo bevordert communicatie de betrokkenheid en vanuit de betrokkenheid komt communicatie beter op gang. Als je weet wat de kern van het gemeente-zijn is, kun je op basis daarvan keuzes maken en het hele kerk zijn lichter maken. Dan kunnen taken overgedragen worden aan betrokken mensen. Door te blijven communiceren blijft er een gemeenschap en voorkom je losse onderdelen zonder verband.

De kerkenraad heeft de kern als volgt verwoord:

Kerk ben je niet uit jezelf. De kerk betekent dat je als gemeenschap bij elkaar hoort omdat je geraakt wordt door God en Jezus en de verhalen in de Bijbel. Dat is de bron waarin we bezieling en inspiratie vinden om met onszelf en anderen te leven, en uit die bron putten we voortdurend en alsmaar opnieuw. We weten ons daarin, hoe verschillend en falend soms ook, gezien en gekend door de Eeuwige. Door Hem zijn we kerk.

Hieruit volgt dat we idealen hebben over hoe we communiceren met elkaar en betrokken zijn bij elkaar (een gemeenschap vormen).

Betrokkenheid

De verschillende groepen in de PGO raken meer betrokken op elkaar door elkaar 2 of 3 keer per jaar echt allemaal te ontmoeten (bijvoorbeeld: Kerst, Pasen en Startweekend).

Door op die dagen een laagdrempelige eredienst, met inbreng uit verschillende groepen te organiseren, gevolgd door een lunch met spelletjes voor de kinderen, kunnen de groepen elkaar ontmoeten en op elkaar betrokken raken. Zo ontdekken kerkdienstbezoekers dat de jongeren er heus zijn, alleen op een ander moment en een andere manier dan zichzelf. En jongeren ontdekken dat kerkdiensten en bezoekers óók leuk zijn. Betrokkenheid heeft ook te maken met commitment: verschillende groepen kunnen zich committeren aan deze 3 momenten van ontmoeting. Dan ben je er en kun je elkaar ontmoeten en informeren.

Naast deze momenten in het jaar zijn meerdere kleinschaligere ontmoetingen denkbaar, waarbij diverse groepen elkaar opzoeken en laten zien wat hen beweegt en wat zij belangrijk vinden. Ook gezamenlijke activiteiten met buurgemeentes kunnen de betrokkenheid vergroten.

In de komende jaren zal ook duidelijk moeten worden wat onze betrokkenheid is met de maatschappij om ons heen. Zetten we het zoeken naar verbinding door naar mensen om ons heen ongeacht hun achtergrond.

In de verschillende colleges zal de betrokkenheid als volgt vergroot worden de komende tijd:

- Predikanten
- Pastoraal Team
- Diaconie
- College van Kerkrentmeesters
- Jeugd

Predikant

Visie

De kerk heeft in onze samenleving een andere plaats gekregen; niet meer centraal en leidend, maar meer in de marge en soms onzichtbaar. De taal en de rituelen die gebruikt worden voor grote geloofs- en zingevingsvragen, sluiten niet altijd meer aan bij de vragen van nieuwe generaties. We zien deze generaties dan ook minder in de traditionele diensten, maar ervaren wel dat de behoefte aan ontmoetingen waarbij die zingeving- en geloofsvragen aan bod komen, voor hen belangrijk zijn.

Aandachtspunten

In de komende periode willen we onderzoeken hoe we meer ruimte kunnen geven aan deze behoefte, door alternatieven aan te bieden op het gebied van zingeving, retraite, meditatie en/of stilte in een kloosterachtige setting. We zien dat in de laatste decennia meerdere van dergelijke initiatieven in het land gestart zijn waarbij mensen bereikt worden die niet of niet meer kerkelijk zijn, maar wel behoefte hebben aan bezinning op levens- en geloofsvragen. We willen ons oriënteren op de mogelijkheden een dergelijk initiatief ook in Oostvoorne op te starten, waarbij de Dorpskerk een centrale rol speelt voor diverse vormen van vieringen, met de zondagse eredienst als onveranderd middelpunt.

Pastoraal team

Visie

De kern van pastoraat is omzien naar elkaar in de naam van Christus. Het is de hulp die we elkaar bieden en de geestkracht die we elkaar geven om de weg met God te gaan, in alle omstandigheden van het leven. We delen in vreugde en verdriet, en blijven door alles heen bij elkaar horen en bij elkaar betrokken.

We maken onderscheid tussen pastoraat vanuit het pastorale team, en onderling pastoraat.

Het pastorale team:

Het team bestaat uit de predikant en enkele gemeenteleden. Zij zijn als het ware de ogen en oren van de gemeente. Allen hebben de belofte van geheimhouding afgelegd.

- De predikant is in het bijzonder aanspreekpunt tijdens crisissituaties en bij mensen die op een kruispunt in hun leven staan en niet weten hoe het verder moet.
- Ze bezoeken (nieuw ingekomen) gemeenteleden.
- Ze geven aan elkaar en aan de predikant door waar zorgen zijn.
- Bovendien onderhouden ze, zoveel als mogelijk, in onderling overleg actief contact met gemeenteleden.
- Vanwege het gering aantal personen in het pastoraal team missen we helaas ook (belangrijke) signalen en/of gebeurtenissen.
Geeft u vooral zelf door als er behoefte is aan contact.

Onderling pastoraat:

Als gemeenteleden zijn we geroepen om naar elkaar om te zien en voor de ander te zorgen, ieder naar eigen vermogen en talenten.

Basis is de oprechte betrokkenheid bij elkaar als gemeente.

- Iedereen, jong en oud, kan met elkaar meeleven en belangstelling voor de ander hebben.
- Het is belangrijk om die verantwoordelijkheid van allen ook te communiceren in de gemeente. We doen het niet alleen met elkaar, we zijn het met elkaar.

Voor beide vormen van pastoraat is belangrijk:

- Om oog te (blijven) hebben voor degenen die van zichzelf niet opvallen of bescheiden zijn.
- Mensen op sleutelposities en gemeenteleden blijven inspireren door bijvoorbeeld jaarlijks een inspiratie dag te organiseren.

- Als het invullen van vrijwilligers voor een activiteit lastig wordt toetsen of het nog zinvol is om door te gaan of dat die activiteit beter kan vervallen.

Laten we vooral aandacht (blijven) geven aan wat geestelijk groeien kan en geestkracht geeft.

Diaconie

Visie

De kern van de Diaconie is zorgdragen, meehelpen en meedenken om leed dichtbij en ver weg (financieel) te verzachten. De diaconie wil mensen die binnen en buiten de kerk steun nodig hebben, ondersteunen met bijvoorbeeld materiële zaken of hen helpen die steun te krijgen die ze nodig hebben. Dat kan bijvoorbeeld door het geven van noodhulp of financiële steun aan hulporganisaties in binnen- en buitenland, maar kan ook zijn door mensen te helpen in contact te komen met andere mensen zoals de ouderling of dominee of lokale hulporganisaties.

De Diaconie moet oog hebben voor onderwerpen die gerechtigheid en vrede in de wereld bevorderen en zal organisaties steunen die dit willen uitdragen. De Diaconie heeft ook oog voor duurzame onderwerpen wat alles te maken heeft met de Schepping van de aarde.

Aandachtspunten

De Diaconie is qua menskracht klein en de ervaring leert dat het steeds lastiger wordt om mensen te vinden die bereid zijn om de taak van Diaken waar te nemen. We zullen onderzoeken welke taken specifiek door een Diaken moeten worden gedaan, welke taken in de tijd al zijn ingehaald of niet meer nodig zijn om te doen en welke taken we zeker willen blijven doen omdat dit met ons DNA te maken heeft.

College van Kerkrentmeesters

Visie

Het College van Kerkrentmeesters heeft tot taak: onderhouden van de materiële en financiële middelen voor het functioneren van de gemeente. Materiele middelen zijn de gebouwen met de grond eromheen en de goederen erin, zoals apparatuur, instrumenten, etc. En als we het hebben over het beheer hiervan, dan hebben we het ook over mensen: de predikant, kosteres, organist, het beamerteam en nog vele andere vrijwilligers. Daarom behoort het personeelsbeleid en het zorg dragen voor arbeidsrechtelijke aangelegenheden ook tot de taken van het CvK.

Aan financiële verplichtingen richting overheid en financiële instellingen moet worden voldaan. En we willen zo goed mogelijk de organisatorische structuur laten functioneren. En dat alles kost geld. Geldwerving is dan ook belangrijk. Behalve de jaarlijkse inkomsten uit vrijwillige bijdragen van de gemeenteleden, zijn er opbrengsten uit verhuur en pacht van historisch verworven vermogen. Daarnaast worden de onderhouds- en restauratiekosten van de Dorspkerk grotendeels bekostigd uit de opbrengst van de kringloopwinkel "Het Vervolg".

Aandachtspunten

Om ook in de toekomst stabiliteit te houden worden de volgende richtingen uitgewerkt.

Het kerkgebouw kan vaker worden verhuurd voor uitvaarten, trouwerijen, tentoonstellingen etc. De aanvraag voor een tijdelijke of langdurige trouwlocatie is in onderzoek. Maar ook voor niet direct kerkelijke activiteiten en mensen en organisaties die niet aan de kerk zijn verbonden. Zo kunnen we via het gebouw verbinding maken binnen het dorp Oostvoorne. Ook kunnen hiervoor passende verhuurtarieven worden gevraagd.

Ook de overige gebouwen kunnen worden gebruikt voor het mogelijk nog te ontwikkelen Klooster aan Zee project. Op termijn zullen ook hiervoor opbrengsten verwacht mogen worden.

Om de betrokkenheid van de jeugd die bij onze kerk zijn ingeschreven te vergroten, overwegen we deze jongelui in te huren om tegen betaling hand- en spandiensten voor de kerk uit te voeren. Zo vangen we twee vliegen in één klap: het kleine groepje actieve en ervaren leden kan worden ontzien

in zware en tijdrovende klussen. En de jeugd wil graag wat bijverdienen. Wellicht kunnen we de kringloopwinkel erbij betrekken als er even niet voldoende werkzaamheden zijn

Jeugd

Visie

Wij willen kinderen en jongeren een volwaardige plaats geven binnen onze gemeente. Zoals elke leeftijdsgroep, zoals elk gemeentelid, horen ook kinderen en jongeren erbij. In de Bijbel staan indringende verhalen die dat laten zien. Dat wij kinderen en jongeren volop ruimte willen geven is één, dat zij die ruimte willen innemen is twee. En dat laatste is niet vanzelfsprekend. Wij moeten concurreren met sportverenigingen, muziekverenigingen en vele andere activiteiten. Kortom: de jeugd heeft het druk. Het is een uitdaging hen in al die bedrijvigheid toch zodanig betrokken te krijgen en te houden bij de kerk dat het uiteindelijk beklijft.

Waarom zouden we, vanuit onze visie, de jeugd bij de kerk betrekken? De opmerking “Wie de jeugd heeft, heeft de toekomst” kennen we al jaren, maar geldt nog steeds. Er is de afgelopen jaren echter een tweede bijgekomen: “Als de ouders niet komen, komen de kinderen ook niet.” Het is daarom belangrijk te zoeken naar vormen en wegen waarbij de ouderen maar ook jonge gezinnen zich thuis voelen.

Aandachtspunten

Wat kunnen we de jeugd bieden? Jeugd, jongeren en daarachter de samenleving, ze veranderen en dat is altijd al zo geweest. Wat wellicht anders is dan voorheen is de snelheid waarmee veranderingen in onze maatschappij plaatsvinden. Daarom is het belangrijk om voortdurend proberen te ontdekken hoe je de jeugd van vandaag kunt bereiken. Dit betekent beweging, meegaan met de tijd. Een beweging die we met elkaar inzetten, die ruimte geeft aan telkens weer nieuwe initiatieven.

Uit deze vraagstelling duikt een viertal aandachtspunten op. Op deze punten gaan we ons in de nabije toekomst nadrukkelijk richten:

- Op zoek gaan met een jeugdwerker en jongvolwassenen naar activiteiten die passen in de huidige tijd. Dit willen we voor kinderen boven de 12 jaar regionaal gaan inzetten en is er al een samenwerking met Rockanje, Tinte en Brielle tot stand gekomen
- Bestaande activiteiten in stand houden zolang hier behoefte aan is. Dit betekent ook durven te stoppen met activiteiten waar geen behoefte meer aan is. We moeten open-kritisch durven zijn.
- We willen jongeren én ouders en andere vrijwilligers in een vroeg stadium betrekken bij activiteiten, zoals het voorbereiden van speciale kerkdiensten en hun de ruimte geven om op hun eigen manier vorm te geven aan hun geloof.
- Contact zoeken met ouders van kinderen en tieners. Hoe houden we hen betrokken bij de reguliere kerkdiensten?

Communicatie

De uitdaging op gebied van communicatie is momenteel het in de lucht houden van alle kanalen. Terwijl er tegelijkertijd behoefte is aan nieuw kanalen om echt alle gemeenteleden te bereiken. De leeftijdsopbouw van de gemeente en de PGO-organisatie werken dit in de hand.

Tot nu toe wordt er veel rekening gehouden met gemeenteleden, die digitaal niet onderlegd zijn. Een goed voorbeeld is het fysieke kerkblad. Echter ook in de bestuurlijke organisatie van de PGO is er sprake van een digitale achterstand, waardoor veel systemen niet optimaal benut worden en minder efficiënt functioneren dan mogelijk. Met beide zaken zal rekening gehouden moeten worden bij het maken van onvermijdelijke keuzes op gebied van communicatie. Het betrekken van de juiste mensen in werkgroep verband lijkt hier de beste aanpak.

Samenwerking met buurgemeentes biedt ook hier kansen. Als gezamenlijk keuzes gemaakt kunnen worden op gebied van communicatie, vergroot dit het bereik en scheelt dit in de tijd en de kosten. Dit geldt voor zaken als het kerkblad, kerk-app, website, PR, etc.

Op gebied van communicatie zullen de volgende zaken opgepakt worden.

Als er sprake is van een beperkt aantal beschikbare uren voor communicatie dan zijn de digitale kanalen (PGO-website, Kerkdienstgemist.nl, WhatsApp, Facebook, digitale (nieuws)brief via email) het meest effectief om mensen te bereiken met informatie. Digitale kanalen spelen een belangrijke rol in de informatievoorziening en de acceptatie en het bereik moeten we als PGO zo veel mogelijk blijven stimuleren en ondersteunen.

Aangezien communicatie meer is dan het voorzien van informatie, namelijk ook discussiëren, luisteren en begrijpen, blijft mondeling contact belangrijk. Mondeling contact op afstand (telefoon, videobellen) kan heel effectief zijn, maar is niet erg persoonlijk. Het face-to-face contact blijft daarom onmisbaar. Mits goed voorbereid en goed gepland en gedoseerd in de tijd kunnen vergaderingen en bijeenkomsten van gemeenteleden een effectieve manier zijn van onderlinge mondelinge communicatie. Vooral als het daarna opgevolgd wordt door informatieverspreiding via de overige communicatiekanalen. Huisbezoeken zijn heel tijdsintensief en het belang van het bezoek moet daarom meegewogen worden in deze vorm van communicatie.

Informatieverstrekking op papier is arbeidsintensief. Het opstellen, drukken en verspreiden vergt vele uren werk. Het resultaat is wel tastbaarder dan in een digitale vorm. Zolang er nog een aanzienlijke groep gemeenteleden is voor wie dit de enige vorm van informatievoorziening is, blijft deze vorm van informatieverstrekking op papier (met name kerkblad) belangrijk. De effectiviteit kan vergroot worden door het bereik groter te maken, bijvoorbeeld door samenwerking met buurgemeentes op de inhoud en de kopij. Of door het werk effectiever te maken, bijvoorbeeld door de informatievoorziening op papier te combineren met de digitale informatievoorziening.

De Zondagsbrief op papier heeft zijn langste tijd gehad. Vele kerkgangers hebben de informatie al ontvangen via de digitale nieuwsbrief.

Het schrijven van brieven op papier kan tot een minimum beperkt blijven. Het doen van standaard mededelingen in de krant kan achterwege blijven. Omdat deze vormen van communicatie voor de PGO niet langer effectief is.

Lichter besturen

De insteek is de komende jaren om kritisch naar de bestuurlijke situatie te blijven kijken en waar nodig verbeteringen doorvoeren.

De PGO heeft een traditionele organisatievorm. De kerkenraad bestaat uit 12 personen:

- Twee diakenen
- Vier ouderlingen (3 pastoraal, 1 jeugd)
- Ouderling-voorzitter kerkenraad
- Ouderling-voorzitter College van Kerkrentmeesters (CvK)
- Diaken- voorzitter Diaconie
- Predikant
- Notulist
- Ouderling- Scriba

De drie voorzitters, de scriba en de predikant vormen het moderamen, dat als dagelijks bestuur fungeert en de agenda van de kerkenraad voorbereidt. Zes van de zeven ouderlingen fungeren ook als ouderling van dienst (OvD). Er zijn twee buitengewone ambtsdragers die ieder een keer per kwartaal als OvD fungeren. Alle drie diakenen fungeren als diaken van dienst (DvD). Er zijn twee buitengewone ambtsdragers die regelmatig als DvD fungeren. Vanuit de kerkenraad is er een directe link naar de uitvoerende colleges: Diaconie, CvK en Pastoraal Team. De Diaconie heeft diverse diaconaal rentmeesters en een financieel administrateur, het CvK heeft diverse kerkrentmeesters, stuurt de koster aan en heeft een financieel administrateur, het Pastoraal Team heeft diverse

pastorale medewerkers, een preekvoorzienaar en een ledenadministrateur. Vanuit de colleges worden diverse activiteiten gecoördineerd.

De jeugdouderling staat in contact met de leiding van de Tienerkerk en Kinderkerk en probeert samen met de omringende buurgemeenten het jeugdwerk vorm te geven. De scribe staat in contact met de kerkbladredacteur en de redacteur van de website en de nieuwsbrief. De voorzitter staat in contact met de organisten, het beamer team en het cantorijbestuur.

De geschetste organisatie is omvangrijk (circa 60 personen), op drie betaalde krachten na, geheel bestaand uit vrijwilligers. De kans is groot dat er in de toekomst veel minder vrijwilligers beschikbaar zullen zijn. Zonder al te veel aan slagkracht te verliezen, liggen er kansen voor lichter besturen op het niveau van moderamen en kerkenraad. In de uitvoering kan overwogen worden om meer werk te delegeren of betaald uit te laten voeren. Soms zullen er keuzes gemaakt moeten worden om bepaalde activiteiten niet meer te organiseren of te ondersteunen.

Het uitgangspunt bij het maken van deze keuzes moet zijn: minder organisatie en vergaderen, meer aandacht voor de kern van het kerk-zijn. Drie belangrijke redenen hiervoor zijn:

1. De kerk is geen instituut of organisatie, maar een geloofsgemeenschap;
2. krimp en vergrijzing;
3. verandering in samenleving: mensen denken minder institutioneel en werken meer samen binnen lichte netwerken. Daardoor ervaren veel mensen onze organisatiestructuren als zwaar, als te veel opgetuigd.

Om als kerk lichter op pad te gaan is het onmisbaar om goed te weten wat de kern van het kerk-zijn is. Als dat helder is, kan wat niet tot de kern behoort geschrapt worden en kan er gezocht worden naar lichtere manieren van kerk-zijn en organiseren. Als je weet wat je kern is, wat je identiteit bepaalt, dan kun je daar je keuzes op baseren en in het overige flexibel zijn.

- De kerkenraad bestuurt en/of coacht op grote lijnen
- Wat moet, gaat gebeuren door vrijwilligers binnen of (bij voorkeur) buiten de kerkenraad of betaalde krachten.
- Wat kan, maar niet moet, gaat gebeuren door wie enthousiast zijn buiten de kerkenraad.
- Wat niet kan en ook niet moet, mag afgerond worden en blijft niet sudderen.

Als je keuzes maakt op basis van inhoudelijke argumenten, kun je de keuzes ook naar anderen verantwoorden. Daarom is het belangrijk om van het begin af aan de gemeente mee te nemen in je besluiten.

We passen de organisatie gaandeweg aan op basis van de beschikbaarheid van mensen en middelen en de keuzes die gemaakt worden. De bedoeling is om dit proactief en geleidelijk te doen, zodat er geen knelpunten ontstaan.

Bijlage Klooster aan Zee

Waarom een 'Klooster aan Zee'?

Onze gemeente is sterk vergrijzend, en we merken dat de manier waarop we kerk zijn niet altijd meer aansluit bij de behoefte aan geloofsverdieping en bezinning van jongere generaties, terwijl we tegelijkertijd ervaren dat die behoefte er wél is. Voor hen, maar ook voor ons dorp en voor ons eiland, waarvoor we immers graag relevanter zouden willen zijn dan nu het geval is, zouden we een programma willen aanbieden waarin op creatieve en inspirerende wijze tegemoet wordt gekomen aan die behoefte van jongere generaties en niet-kerkelijken. Denk aan themadagen of – weekenden over levensvragen, stiltewandelingen, persoonlijke groei of een zangdag, geleid door professionele mensen (dus niet de predikant).

Hoe dan?

De aanzet voor 'Klooster aan Zee' komt van de predikanten Helene Perfors en Marijke van Selm, na inspiratie en coaching vanuit Klooster Huissen, dat een lange staat van dienst heeft als het gaat om het aanspreken en binden van nieuwe doelgroepen. (<https://www.kloosterhuissen.nl>) Zij zijn beiden bereid zich voor langere tijd te verbinden aan het initiatief. Ds. Marijke van Selm blijft onze gemeentepredikant. Om het Klooster te leiden zullen betaalde krachten worden aangetrokken, die uit de opbrengsten van de programma's bekostigd kunnen worden.

En waar?

Een belangrijke vraag is de huisvesting. Centraal punt moet de Dorpskerk zijn, en het Klooster liefst op tenminste loopafstand. Hier komt ook de vraag naar de bestemming van het pand Kerkplein 14 in beeld. Het mooiste zou zijn als hier beiden een thuis kunnen krijgen: de kringloop en het Klooster, als twee bijzondere initiatieven van een florerende kerkelijke gemeente. Het Klooster laat zich op dit punt inspireren door het succes van de kringloop waar het gaat om het lef om destijds met iets geheel nieuws te beginnen. Vandaag de dag is nieuwe lef vereist voor een nieuwe weg, die onze gemeente nieuw leven en nieuwe ruimte kan brengen.